



**FÖRVALTNINGSRÄTTEN  
I UPPSALA**

Enhet 2

**DOM**  
2016-12-12  
Meddelad i Uppsala

Mål nr  
4717-16 E

**SÖKANDE**

Relita Industri & Skadeservice AB, 556530-9233

Ombud: Advokat Liselott Fröstad  
Advokat Maja Rothpfeffer  
Jur.kand. Anna Englund  
Andersson Gustafsson Advokatbyrå KB  
Box 3124  
103 62 Stockholm

<b>KONKURRENSVERKET</b>	
2016 -12- 13	
<b>Avd</b>	
<b>Dnr</b>	
<b>KSnr</b>	<b>Aktbil</b>

**MOTPART**

Uppsala Kommun Skolfastigheter AB, 556911-0751  
Salagatan 18 A  
753 30 Uppsala

**SAKEN**

Ansökan om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

**FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 194272

**Postadress**  
Box 1853  
751 48 Uppsala

**Besöksadress**  
Kungsgatan 49

**Telefon**  
018-431 63 00  
**E-post:** [forvaltningsratteni uppsala@dom.se](mailto:forvaltningsratteni uppsala@dom.se)  
[www.forvaltningsratteni uppsala.domstol.se](http://www.forvaltningsratteni uppsala.domstol.se)

**Telefax**  
018-10 00 34

**Expeditionstid**  
måndag-fredag  
08:00-16:00

## BAKGRUND

Uppsala kommun Skolfastigheter AB (Skolfastigheter) har genomfört en upphandling av Ramavtal tekniska konsulter avseende fukt och inomhusmiljö (diarienummer SFB-2016-0126). Tilldelningsbeslut fattades den 2 september 2016 varvid anbud från AK-Konsult Indoor Air AB (AK-Konsult) antogs. Anbudet från Relita Industri & Skadeservice AB (bolaget) förkastades då det inte uppfyllde i förfrågningsunderlaget ställt krav på cv avseende en av de konsulter bolaget uppgett då det inte framgick hur lång erfarenhet konsulten hade inom fukt- och inomhusmiljö.

## YRKANDEN M.M.

**Bolaget** ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen ska göras om och i andra hand att AK-Konsults anbud ska förkastas. Till stöd för sin ansökan anför bolaget bl.a. följande. De konsulter som bolaget har offererat har den begärda kompetensen och cv har i enlighet med krav i förfrågningsunderlaget bifogats anbudet. Efter sista anbudsdag kontaktade Skolfastigheter per telefon bolaget och bad om komplettering av cv:t gällande konsult nummer 3 då detta inte innehöll uppgifter om arbetslivserfarenhet. Bolaget kompletterade cv:t med de efterfrågade uppgifterna. Bolaget blev därefter förkastade eftersom att det inte framgår av cv:t hur lång erfarenhet konsult nummer 3 har inom fukt- och inomhusmiljö. Det anges emellertid inte i förfrågningsunderlaget vilka uppgifter som ska finnas i bifogade cv:n. Kraven på vad cv:na ska innehålla har formulerats i efterhand och då det inte går att utläsa av förfrågningsunderlaget vad som krävs för att uppfylla kravet är inte förfrågningsunderlaget transparent i denna del.

Den fördelningsnyckel som anges i de administrativa föreskrifterna punkt AUB.52 har inte följts vid tilldelningen av ramavtalet. Enligt fördelnings-

nyckeln skulle den leverantör som offererat lägst pris erhålla ett ramavtalskontrakt på 50 procent, den med näst lägst pris 30 procent och den med tredje lägst pris 20 procent. Skolfastigheter har dock beslutat att tilldela AK-Konsult, dvs. den enda anbudsgivaren som enligt Skolfastigheter uppfyllt alla krav i förfrågningsunderlaget, 100 procent av ramavtalskontraktets omfattning. Det framgår inte någonstans hur fördelningen ska ske om enbart en, eller för den delen två, anbudsgivare godkänns. Omfattningen av ett kontrakt påverkar både leverantörers intresse av att konkurrera om kontrakt och vilket pris som kan offereras. Vid övervägande om anbud ska lämnas eller inte i en upphandling tar leverantörer bl.a. hänsyn till hur stort uppdraget är. Det kan förekomma leverantörer på marknaden som enbart lämnar anbud på kontrakt som uppgår till en viss omfattning. En sådan förändring av omfattningen som gjorts i detta fall innebär att förfrågningsunderlaget inte utformats på ett tydligt och klart sätt och är alltså i strid med principerna om transparens och likabehandling.

Av de administrativa föreskrifterna framgår att vissa krav ställs på leverantörernas årsomsättning. Kraven är kopplade till fördelningsnyckeln. Det är oklart om kraven på årsomsättning är tillämpliga i det ramavtal som ingåtts för 100 procent av kontraktet och kraven på årsomsättning är således i strid med transparensprincipen. Därutöver fyller kraven liten funktion i ett ramavtal med endast en leverantör. Genom att Skolfastigheter har ändrat i fördelningsnyckeln men inte i kravet på årsomsättning har de riskerat att teckna avtal med en leverantör med otillräcklig ekonomisk kapacitet.

AK-Konsults anbud brister i att de inte i enlighet med de administrativa föreskrifterna punkt AUB.51 uppgett tre referensprojekt som inte är avsedda för bostadsändamål. Ett av de projekt som AK-Konsult uppgett är Åkersbergs omsorgsboende. Ett omsorgsboende är avsett för bostadsändamål varför AK-Konsult inte uppfyllt kravet och anbudet borde ha förkastats. Genom

att Skolfastigheter inte förkastade anbudet har de brutit mot principerna om likabehandling och transparens.

Bristerna i förfrågningsunderlaget har påverkat det sätt på vilket bolaget har utformat sitt anbud. Bolaget kunde vid en korrekt genomförd upphandling ha lämnat ett mer konkurrenskraftigt anbud. Bolaget har därmed lidit eller riskerat att lida skada till följd av bristerna.

Även en anbudsgivare som fått sitt anbud förkastat kan anses ha riskerat att lida skada enligt Kammarrätten i Göteborgs avgörande den 13 november 2013 i mål nr 5075-13. I avgörandet fann kammarrätten att det inte kunde anses uteslutet att leverantörens ansökan kunde ha varit annorlunda utformad om bristerna i förfrågningsunderlaget inte hade funnits. Likaledes kan det inte anses uteslutet att bolaget skulle utformat sitt anbud annorlunda om bristerna i upphandlingen inte fanns.

Om AK-Konsults anbud rätteligen hade förkastats hade inga anbudsgivare funnits kvar vilket hade inneburit att upphandlingen skulle behöva göras om. I en ny upphandling hade bolaget haft ny möjlighet att inkomma med anbud och konkurrera om avtal. Bolaget har därför lidit skada till följd av att AK-Konsults anbud inte förkastats.

Det har även förelegat sakliga skäl för att avbryta upphandlingen eftersom enbart ett anbud återstod och det därav råder bristande konkurrens. Skolfastigheter borde därför ha avbrutit upphandlingen och gjort om den för att möjliggöra att tre leverantörer antas eftersom att det var tre leverantörer Skolfastigheter avsåg att anta från början.

**Skolfastigheter** bestrider bolagets ansökan och anför i huvudsak följande. Det torde följa av den allmänna uppfattningen att ett cv bl.a. ska innehålla uppgifter om relevant erfarenhet (t.ex. tidigare anställningar, genomförda

uppdrag och projekt). Om inte annat borde den rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivaren – i enlighet med EU-domstolens avgörande den 18 oktober 2001 i mål C-19/00 – ha insett att cv i samma sammanhang som erfarenhet ska innehålla uppgifter som visar på att konsulten faktiskt har sådan erfarenhet. Bolaget har gällande övriga två konsulter redovisat arbetslivserfarenhet och synes således vara införstådda med vad som skulle framgå av cv:t.

Eftersom inte bolaget yrkar på rättelse på så sätt att bolagets anbud ska beaktas vid ny utvärdering anser Skolfastigheter att vad bolaget anfört om kompletteringen av cv:t saknar relevans i målet. Skolfastigheter vill dock påpeka att de med beaktande av Högsta förvaltningsdomstolens två avgöranden den 20 maj 2016, HFD 2016 ref. 37 (I och II) valde att inte beakta uppgifterna från bolaget eftersom uppgifterna utgjorde en otillåten komplettering av sakuppgifter.

Bolagets kompletterande uppgift visar att konsulten som mest hade 8,5 års erfarenhet vid anbudstidens utgång jämfört med de efterfrågade 9 åren. Oavsett förfrågningsunderlagets eventuella otydlighet har alltså bolaget inte uppfyllt ställda ska-krav och bolaget kan således inte anses ha lidit eller riskerat att lida skada.

Åkersbergs omsorgsboende har Skolfastigheter uppfattat som ett vårdboende, alltså en byggnad avsedd för kommersiell eller offentlig verksamhet. Det primära syftet med ett omsorgsboende är inte bostad utan vård och omsorg varför referensprojektet uppfyllde det krav som ställts. Omsorgsboendet är även registrerat som ett av Enköpings kommuns arbetsställen och verksamheter och ett omsorgsboende är inte tillgängligt för annan än person med särskilt behov av sådan vård som omsorgsboendet tillhandahåller inom ramen för sin verksamhet.

I 5 kap. 5 § LOU anges att ramavtal ska ingås med minst tre leverantörer om det finns ett tillräckligt antal leverantörer som uppfyller urvalskriterierna. Motsatsvis innebär bestämmelsen att om inte tillräckligt antal finns får avtal ingås med färre än tre leverantörer. Skolfastigheter har även konsulterat Upphandlingsmyndigheten om det var tillåtet att ingå ramavtal med en leverantör vilket de inte såg något hinder mot.

Det förelåg ingen skyldighet att avbryta upphandlingen.

**Bolaget** vidhöll i yttrande sin ansökan och tillade följande. Av förfrågningsunderlaget framgick inga krav på vilka uppgifter som skulle redovisas i cv:na för offererade konsulter. Eftersom inga krav angavs saknar det betydelse vad som framgår av övriga konsulter cv:n.

Bolaget ifrågasätter inte att ramavtal kan ingås med färre än tre leverantörer, vad som ifrågasätts är att det inte av fördelningsnyckeln går att utläsa hur uppdragen skulle fördelas om så blir fallet. Till följd av detta har bolaget inte kunnat beräkna den faktiska uppdragsmängden eller kontraktsvärdet. Transparensbristerna har avsett sådana grundläggande förutsättningar för upphandlingen att de har påverkat dels bolagets möjlighet att utforma ett konkurrenskraftigt anbud och dels konkurrenssökande skedet av upphandlingen.

Förutom fördelningsnyckeln ger även kravet på årsomsättning i punkten AUB.51 stöd för att upphandlingen fått ett oförutsebart resultat eftersom det av denna punkt inte går att utläsa vilken årsomsättning som krävs för det fall att färre än tre leverantörer antas.

En upplysning från Upphandlingsmyndigheten kan vara rådgivande men är ingen garanti.

Ett omsorgsboende är oavsett om det syftar till att erbjuda vård och omsorg till särskilda grupper avsett för bostadsändamål och uppfyller således inte kravet på referensprojekt. Varför AK-Konsults anbud rätteligen skulle ha förkastats.

Vad Skolfastigheter har anfört om erfarenheten hos offererad konsult nummer 3 innebär inte att bolaget inte har lidit eller riskerat att lida skada och de ska således anses uppfylla skaderekvisitet.

Om förfrågningsunderlaget avseende cv var utformat på ett klart och tydligt sätt hade bolaget kunnat lämna ett anbud som tagits upp till utvärdering. Då bolagets anbud har förkastats innebär bristerna i förfrågningsunderlaget att bolaget har lidit eller i vart fall riskerat att lida skada.

#### **SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET**

##### **Tillämpliga bestämmelser m.m.**

Frågan i målet är om skäl för ingripande mot upphandlingen finns på någon av de grunder bolaget har anfört.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta medför att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Högsta förvaltningsdomstolen har i RÅ 2002 ref 50 konstaterat att ett förfrågningsunderlag måste vara så klart och tydligt utformat att en leverantör kan avgöra vad som har betydelse vid upphandlingen. En utvärderingsmodell ska vara utformad så att den leder till ett rättvisande resultat. De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör dock att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när.

### Utredningen i målet

Av förfrågningsunderlagets för målet relevanta delar framgår bl.a. följande.

#### AUB.51 p. 2.2 Årsomsättning

För att kunna tilldelas ramavtalskontrakt nr. 1 ska anbudsgivaren ha en årsomsättning på minst 10 miljoner SEK. För ramavtalskontrakt nr. 2 och 3 krävs en årsomsättning på minst 5 miljoner SEK.

Alt. 1: Anbudsgivaren ska ha en omsättning på minst 10/5 miljoner SEK/år för senaste räkenskapsåret som är godkänd hos Skatteverket och finns tillgänglig hos kreditupplysningsföretaget UC.

Alt. 2: Anbudsgivaren ska ha en omsättning på minst 10/5 miljoner SEK/år för de senaste 12 månaderna tillbaka räknat per den 30 april 2016.

#### AUB.51 p. 3. Teknisk och yrkesmässig kapacitet

##### 3.1. Kompetens

##### 3.1.1. Erfarenhet

Anbudsgivaren ska ha minst 3 st. konsulter som uppfyller något alternativ enligt nedanstående krav (exempel, två konsulter uppfyller av A och en konsult uppfyller B eller tre konsulter uppfyller C).

[...]



D. Konsulten ska ha minst 9 års erfarenhet som fukt- och inomhusmiljöutredare med liknande uppgifter som framgår under AUC. 1.

Bevis: Anbudsgivaren ska redovisa i anbudet att minst 3 st. konsulter som innehar kompetens av något alternativ ovan (A, B, C eller D) samt bifoga cv, se anbudsformulär. Detta gäller såväl egen personal som ev. återopad kapacitet (se p. 3.2.).

### 3.1.2. Referensprojekt

Samtliga redovisade konsulter ska vardera i egenskap av fukt- och inomhusmiljöutredare ha genomfört minst 3 st. projekteringsprojekt inför om-, till-, och/eller nybyggnad av byggnader/lokaler större än ett enfamiljshus och som inte är avsedda för bostadsändamål (t.ex. förskola, skola, sjukvård samt övriga byggnader/lokaler avsedda/anpassade för kommersiell- och/eller offentlig verksamhet).

Bevis: Anbudsgivaren ska bifoga minst 3 st. referensprojekt till anbudet för vardera konsulten, se anbudsformulär. Detta gäller såväl egen personal som ev. återopad kapacitet (se p.3.2.).

### AUB. 52 Värderingsgrunder vid utvärdering av anbud

Utvärderingen av anbud kommer ske enligt lägsta pris.

Beställaren kommer att anta det anbud som klarat stegen i anbudsutvärderingen och som erbjuder lägst timpris enligt anbudsformuläret.

Efter utvärderingen av anbuderna kommer de tre anbudsgivare som lämnat anbud som offererat lägst timpris att tilldelas varsitt ramavtalskontrakt. Av dessa tre anbudsgivare kommer 1:an att erhålla ett ramavtalskontrakt på 50 procent, 2:an att erhålla ett ramavtalskontrakt på 30 procent och 3:an att erhålla ett ramavtalskontrakt på 20 procent av ramavtalens totala omfattning (OBS! Se fördelningsnyckel i kontraktstilkastet).

Om flera anbudsgivare har offererat samma lägsta timpris så kommer Beställaren att genom lottning avgöra vilka anbudsgivare som kommer att tilldelas kontrakt.

### **Är kravet på cv transparent och förenligt med LOU?**

#### *Bolagets inställning*

Bolaget har i huvudsak anfört att de uppfyller kravet på cv samt att det inte framgår vilka uppgifter de bifogade cv:na ska innehålla och att kraven har formulerats i efterhand och således inte är transparenta.

#### *Skolfastigheters inställning*

Skolfastigheter har å andra sidan anfört att det torde följa av den allmänna uppfattningen av cv att ett sådant ska innehålla uppgifter om relevant erfarenhet. Därutöver visar av bolaget åberopat cv att konsulten enbart har maximalt 8,5 års erfarenhet och alltså inte de minst 9 år som efterfrågas.

#### *Förvaltningsrättens bedömning*

Av förfrågningsunderlaget framgår att i direkt samband med punkten teknisk och yrkesmässig kapacitet anges bl.a. cv under punkten bevis. Enligt förvaltningsrättens mening kan inte punkten i förfrågningsunderlaget tolkas på annat sätt än att det cv som hänvisas till som bevis ska bevisa den påstådda erfarenheten som fukt- och inomhusmiljöutredare. Det framstår således som klart att beroende på vilken av de olika punkterna (A – D) leverantören anser att konsulten uppfyller, cv:t som bifogas respektive konsult ska tjäna som bevis för att styrka att konsulten uppfyller denna erfarenhetsgrund. Därmed får kravet anses vara klart och tydligt utformat och således förenligt med LOU. Förvaltningsrätten finner därför inte skäl till ingripande utifrån att kravet på innehåll i cv:na inte är transparent.

Av utredningen i målet framgår att konsult nummer tre maximalt enbart kan ha haft 8,5 års erfarenhet. Bolaget har inte bestritt denna uppgift. Det saknas därmed skäl för förvaltningsrätten att bedöma huruvida den telefonkomplettering som gjordes var tillåten eller inte, eftersom bolaget oavsett vilket inte kan anses ha uppfyllt kravet i förfrågningsunderlaget. Skolfastigheter har mot denna bakgrund rätteligen förkastat bolagets anbud.

**Uppfyller bolaget skaderekvisitet om anbudet rätteligen förkastats?**

Bolaget har till stöd för detta åberopat bl.a. Kammarrätten i Göteborgs avgörande den 13 november 2013 i mål nr 5075-13. Omständigheterna i målet var dock inte likadana som omständigheterna i aktuellt mål. I kammarrättsavgörandet förelåg ett direkt samband mellan den påstådda bristen i förfrågningsunderlaget och bolagets förkastande. Kammarrätten anförde att det inte kunde uteslutas att bolagets anbud hade utformats annorlunda om bristen inte hade förelegat, vilket föranledde det något sänkta kravet på konkretiserande av skada. I aktuellt mål har bolagets anbud rätteligen förkastats varför situationen inte är jämförbar. Bolaget kan dock anses ha lidit skada om övriga anbud rätteligen borde ha förkastats i upphandlingen, då bolaget i sådant fall har en ny möjlighet att inkomma med anbud om upphandlingen beslutas att göras om (jfr Kammarrätten i Stockholms avgörande den 14 september 2015 i mål nr 3894-15 samt EU-domstolens avgörande den 4 juli 2013 i mål C-100/12). Således ska bolagets yrkande att AK-Konsults anbud, dvs. vinnande och enda återstående anbudet i upphandlingen, borde ha förkastats, eftersom det inte uppfyller kravet på referensprojekt, prövas.

**Ska AK-Konsults anbud förkastas?**

*Bolagets inställning*

AK-Konsults anbud har inte uppfyllt förfrågningsunderlaget då de inte har bifogat tre referensprojekt som inte är avsedda för bostadsändamål. Ett utav projekten, Åkersbergs omsorgsboende i Enköping är – oavsett om det syftar

till att erbjuda vård och omsorg – avsett för bostadsändamål. Således borde AK-Konsults anbud ha förkastats.

*Skolfastigheters inställning*

Skolfastigheter har uppfattat Åkersbergs omsorgsboende som ett vårdboende, alltså en byggnad avsedd för kommersiell eller offentlig verksamhet. Det primära syftet med ett omsorgsboende är inte bostad utan vård och omsorg varför referensprojektet uppfyllde det krav som ställts. Omsorgsboendet är även registrerat som ett av Enköpings kommuns arbetsställen och verksamheter och ett omsorgsboende är inte tillgängligt för annan än person med särskilt behov av sådan vård som omsorgsboendet tillhandahåller inom ramen för sin verksamhet.

*Förvaltningsrättens bedömning*

Enligt förvaltningsrättens mening måste ett omsorgsboende anses vara avsett för både bostad och offentlig verksamhet. Mot bakgrund av att ett omsorgsboende inte är tillgängligt för personer utan behov av vård får det utmärkande med ett omsorgsboende anses vara vården. Detta får till följd att ett omsorgsboendes primära syfte måste anses vara offentlig verksamhet. Av förfrågningsunderlaget AUB punkt 3.1.2 framgår att byggnaden inte ska vara avsedd för bostadsändamål utan avsedd eller anpassad för kommersiell eller offentlig verksamhet. Av förfrågningsunderlaget framgår således inte hur en byggnad som i aktuellt mål har två ändamål ska bedömas, utan Skolfastigheter tycks ha utgått ifrån att byggnaden antingen uteslutande är bostad eller uteslutande är offentlig eller kommersiell. Denna oklarhet kan inte läggas AK-Konsult till last. AK-Konsult har med beaktande av att förfrågningsunderlaget även godkänner byggnad avsedd för offentlig verksamhet, samt att sjukvård anges som ett exempel, haft befogad anledning att tro att även ett omsorgsboende skulle uppfylla kravet på referensprojekt. Därmed finns inte grund för att förkasta AK-Konsults anbud och bolagets talan ska även i denna del avslås.

**Är fördelningsnyckeln och kravet på årsomsättning i strid med LOU?**

Bolaget har anfört att den fördelningsnyckeln som anges i förfrågningsunderlaget AUB.52 inte har följts vid tilldelningen av kontrakt samt att den inte anger hur kontrakt ska fördelas för det fall enbart en leverantör återstår. Bolaget har även anfört att det inte framgår hur kravet på årsomsättning i förfrågningsunderlaget AUB.51 2.2 ska tillämpas för det fall enbart en leverantör kvarstår samt att kravet i sådant fall fyller föga funktion.

Förvaltningsrätten finner dock att oaktat om det i upphandlingsrättslig mening förelegat en otydlighet i förfrågningsunderlaget eller inte, kan det inte anses föreligga ett orsakssamband mellan förfrågningsunderlagets utformning och att bolaget skulle ha lidit skada därav. Detta följer som konsekvens av att bolaget rätteligen har uteslutits ur upphandlingen på grunden att de inte uppfyllt förfrågningsunderlagets krav på cv gällande konsult nummer 3. Eventuell brist i transparens i fördelningsnyckeln eller utformningen av kravet på årsomsättning kan därmed inte anses ha hindrat bolaget från att lämna ett konkurrenskraftigt anbud. Bolagets talan ska på dessa grunder även i denna del avslås.

**Sammanfattning**

Mot bakgrund av det ovanstående finner inte förvaltningsrätten skäl att ingripa mot upphandlingen. Vad bolaget anfört i övrigt föranleder ingen annan bedömning. Bolagets ansökan ska därmed avslås i sin helhet.

**HUR MAN ÖVERKLAGAR**, se bilaga (DV3109/1A LOU)

Karin Åsberg  
rådman



# SVERIGES DOMSTOLAR

## HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

### Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.